

A photograph of an elderly woman with a black headwrap and a teal shawl, smiling and leaning over a field of green plants. The background shows a blurred landscape with trees and hills under a cloudy sky.

Suomen Lähetysseuran vuosikertomus 2025

SUOMEN
LÄHETYSSEURA

”

**Minulle on annettu kaikki
valta taivaassa ja maan päällä.
Menkää siis ja tehkää kaikki kansat
minun opetuslapsikseni: kastakaa heitä
Isän ja Pojan ja Pyhän Hengen nimeen
ja opettakaa heitä noudattamaan
kaikkea, mitä minä olen käskenyt
teidän noudattaa. Ja katso, minä
olen teidän kanssanne kaikki päivät
maailman loppuun asti.**

Matt. 28:18–20

Toivo viriää toiminnasta

Vuotta 2025 leimasi monikriisiytynyt kansainvälinen toimintaympäristö. Konfliktien pitkittyminen, humanitaaristen tarpeiden kasvu ja kansainvälisen yhteistyöjärjestelmän jännitteet heijastuivat suoraan Lähetyseuran, kumppaneiden ja yhteisöjen toimintamahdollisuuksiin, yhteiseen toimintakykyyn ja tarpeiden kasvuun. Erityisesti Lähi-idän sodan vaikutukset näkyivät ohjelmatoiminnassa, ja kokonaisuudessaan työn toteuttamiseen liittyvä epävarmuus lisääntyi. Kansainvälistä oikeutta ja monenkeskistä järjestelmää sekä ihmisoikeus- ja tasa-arvopolitiikkaa kyseenalaistettiin, ja kansainvälisten sitoumusten merkitys heikkeni. Kehitysrahoituksesta leikattiin Suomessa ja kansainvälisesti. Kotimaassa kiinnosti erityisesti Euroopan turvallisuus ja moni koki epävarmuutta tulevasta.

Työ jatkui vaikeutuneissakin oloissa. Seurakuntien sitoutuminen kansainväliseen yhteistyöhön jatkui edelleen vahvana, ja kansainvälisessä ekumeenisessa yhteistyössä toimijat etsivät aiempaa enemmän yhteisiä toiminnallisia ratkaisuja. Lähetyseuran nelivuotinen ohjelmakausi päättyi hyvin tuloksin. Lähetyseuran uutta strategiaa jalkautettiin toimintaan, ja talouden vakautusta jatkettiin. Lähetyseuran työ sai kannatusta uusilta lahjoittajilta.

Työn vaikuttavuus ja vahvat yhteistyösuhteet kotimaassa ja kansainvälisten kumppaneiden kanssa ovat vahvistaneet toivoa työmme äärellä. Pidämme kiinni jakamattomasta ihmisarvosta, oikeudenmukaisuudesta ja lähimmäistemme suojelusta silloinkin, kun nämä arvot ovat vastatulessa. Kirkkojen ja kansalaisjärjestöjen osaamisen, paikallisen johtajuuden, yhteistyökumppanien tuen ja vahvan yhteistyön avulla työmme piirissä olevien ihmisten ja yhteisöjen toimijuus vahvistui kuluneena vuonna. Tämä yhteinen työmme muuttaa maailmaa paremmaksi joka päivä.

Jumala on hyvä ja rakastava Jumala. Hän on toivon Jumala. Jumala on läsnä luomassaan maailmassa silloinkin, kun elämme epävarmuudessa tai monien samanaikaisten ongelmien äärellä. Tehtävämme on todistaa Jumalan rakkaudesta kaikkina hetkinä. Toivomme ei synny tyhjistä. Jumalan täydellinen rakkaus on kutsu vapauteen ja rohkeaan toimijuuteen maailmassa. Tehtävämme on osaltamme paljastaa Jumalan rakkautta kanssaihmisillemme ja koko luomakunnalle. Olemme maailmassa vaikuttamassa. Tehtävämme on rukoilla, tehdä työtä oikeudenmukaisuuden puolesta, auttaa heikommassa asemassa olevia ja rakentaa aina ja kaikkialla rauhaa.

Haluan lämpimästi kiittää kaikkia, jotka mahdollistitte yhteisen työmme. Seurakuntien, kansainvälisten kumppanien, ulkoministeriön, lahjoittajien ja vapaaehtoisten rooli on ollut keskeinen työn mahdollistajina. Erityinen kiitos kansainvälisten kumppaneiden ja Lähetyseuran työntekijöille, jotka toimivat hyviä tuloksia saavuttaen heikentyneestä turvallisuudesta ja rahoituksen epävarmuudesta huolimatta. Toiminnasta viriää toivo, yhdessä tekeminen lisää rohkeutta ja lopulta vahvistaa rakkautta kaikkialla.

Pauliina Parhiala
toiminnanjohtaja

Vuosikokouksessa 30.8.2025
valitut hallituksen jäsenet:

Piispa
Mari Parkkinen
puheenjohtaja
Mikkelin hiippakunta

Maatalous- ja
metsätieteiden tohtori
Pentti Aspila
Espoon hiippakunta

Kirkkoherra
Leena Kairavuo
varapuheenjohtaja
Turun arkkihiippakunta

Kirkkoherra
Pia Kummel-Myrskog
Porvoon hiippakunta

Myyntin tukihenkilö,
IT-asiantuntija, teol. yo
Ami Lainela
Helsingin hiippakunta

Yrittäjä, konsultti
Aleksi Murtojärvi
Lasten ja nuorten keskus

Talousjohtamisen erityisasiantuntija
Juha Nivala
Oulun hiippakunta ja
Herättäjä-Yhdistys

TM, TtM, opettaja, diakonissa
Terttu Pohjolainen
Mikkelin hiippakunta

VTM, poliittinen suunnittelija
Sampo Untamala
Helsingin hiippakunta

Ohjauksen ja
kehittämisen asiantuntija
Sakari Vanhanen
Tampereen hiippakunta

Professori
Mika Vähäkangas
Helsingin hiippakunta

Kirkkoherra
Tiina Wiberg
Kuopion hiippakunta

Kansainvälisen neuvoo-
antavan ryhmän (FIAB)
jäsenet 2025–2027:

Toinen puheenjohtaja, pastori
Bruk Ayele
Mekane Yesus -kirkko, Etiopia

Toinen puheenjohtaja, piispa
Mari Parkkinen
Lähetysseuran hallituksen pj

Johtava pastori
Selma Chen
Taiwanin luterilainen kirkko

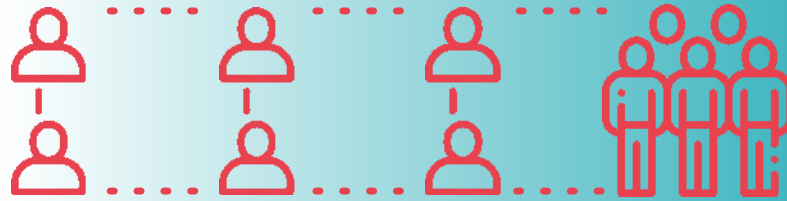
Maajohtaja
Sokny Onn
Epic Arts, Kambodža

Piispa
Gerardo A. Hands
Venezuelan ev.lut. kirkko

Koulutusjohtaja
Eva Azar
Pyhän maan ev. lut. kirkko

Johtaja
Admire Mutizwa
Zimbabwen kirkkojen neuvosto

Projektipäällikkö
Sarah Sigdel
Sahas, Nepal

86 Kotimaan-
työntekijää

47 Ulkomaan-
työntekijää

34 Maatoimistojen
paikallista
työntekijää

703 Hankkeiden
paikallista
työntekijää

431 371
ihmistä hyötyi suoraan
työstämme ja heistä
228 850 oli
kehitysyhteistyön piirissä

2 968 906
ihmistä oli kaikkiaan
työmme piirissä ja heistä
2 238 672 oli
kehitysyhteistyön piirissä *

* Työn piirissä olevilla tarkoitetaan sekä suoraan hankkeesta hyötyviä ihmisiä että ihmisiä, ryhmiä tai organisaatioita, joilla ei ole suoraa yhteyttä hankkeeseen, mutta joihin se vaikuttaa, esim. edunsaajien perheenjäsenet, yhteisön jäsenet, koulun henkilökunta ja opiskelijat.

**Sain kuulla tarinoita ihmisten
elämän muuttumisesta.
Se teki minut täysin
sanattomaksi. Tunsin jopa
entistä suurempaa ylpeyttä
ajatellessani, että saan
työskennellä organisaatiossa,
joka tukee haavoittuvassa ja
syrjäytetyssä asemassa
olevia ihmisiä Nepalissa.**

Anil Bashyal
Lähetysseuran Nepalin maatoimiston
hallintotyöntekijä

BHARATEE CHAUDHARY

Suomen Lähetyssseuran työalueet 2025

Tulot 28,1 M€

2025

Menot 27,28 M€

"Puolustaja, Pyhä Henki, jonka Isä minun nimessäni lähettää, opettaa teille kaiken ja palauttaa mieleenne kaiken, mitä olen teille puhunut."

Joh. 14:26

754

opiskelijaa sai
teologista koulutusta
Lähetysseuran
tuella

11 525

lasta, nuorta tai aikuista
sai kristillistä kasvatusta
Lähetysseuran tuella

PAIKALLISTEN KIRKKOJEN TUKEMINEN

“Kirkon tulisi olla
paikka, jossa rakkaus
ja yhteys näkyvät
arjessa”, Yuk Cheung
sanoo.

PARITI PHOTOGRAPHER

Aasia: Usko, toivo ja rakkaus vahvistuvat arjen pienissä kohtaamisissa

Miten kertoa Jeesuksesta tavalla, joka koskettaa ihmisiä heidän arjessaan? Lähetysseuran vuonna 2025 käynnistämä työ tukee Aasian kirkkojen välistä oppimista ja tavoittavan työn kehittämistä.

Aasian luterilaiset kirkot tekevät työtä usein olosuhteissa, joissa avoin evankeliointi ei ole mahdollista. Monissa maissa kristinusko nähdään vieraana uskontona ja kirkon työntekijät joutuvat rakentamaan luottamusta hienovaraisesti. Tavoittavan työn ei tarvitse olla suuria kampanjoita tai näyttäviä tapahtumia, vaan se voi olla kotikäyntejä, lasten tukiopetusta ja rukousta sairaiden puolesta. Tärkeää on ymmärtää paikallista kulttuuria ja löytää tapoja, joilla evankeliumi juurtuu osaksi elämää – ei

LEENA HELLE

Feng Yen-Yang

PARITI PHOTOGRAPHER

Joseph Keo Thuy

ulkopuolisena sanomana, vaan toivona, joka kasvaa yhteydestä ja armosta.

”Kirkon tulisi olla paikka, jossa rakkaus ja yhteys näkyvät arjessa”, hongkongilainen evankelista **Yuk Cheung** sanoo. Hänen mukaansa juuri kokemus rakastavasta yhteisöstä vaikuttaa ihmisiin syvästi.

Yksi konkreettinen esimerkki tästä on Hongkongin evankelis-luterilaisen kirkon työ lasten koulunkäynnin tukemiseksi. Pitkäjänteinen tukiopetus on avannut ovia perheisiin, ja kokonaisia perheitä on liittynyt kirkon toimintaan.

Myös Myanmarissa tehty työ on vahvistanut lasten oikeuksia, luottamusta sekä luonut edellytyksiä pitkäaikaiselle yhteydelle perheiden ja kirkon välillä. Myanmarin luterilainen kirkko tekee tavoitettavaa työtä erityisesti maaseudulla, jossa koulutustaso on matala.

”Tarjoamme köyhien perheiden lapsille koulutusta taustaan katsomatta: mukana on musli- ja buddhalaislapsia sekä muita ei-kristittyjä. Vanhempien suostumuksella jaamme myös kristillistä sanomaa perheille”, kuvaa lähetysjohtaja **Mary** (Myanmarissa ei käytetä sukunimiä).

Monissa kumppanikirkkoissa kotikäynnit ovat nousseet keskeiseksi tavaksi rakentaa luottamusta ja ymmärtää perheiden todellista arkea ja tarpeita.

”Erityisesti maaseudulla ihmiset arvostavat sosiaalisia suhteita ja kokevat merkitykselliseksi, kun joku osoittaa välittävänsä”, Taiwanin luterilaisen kirkon evankelista **Feng Yen-Yang** sanoo.

Kambodžan luterilaisen kirkon perhetyön koordinaattori **Joseph Keo Thuy** mukaan ystävyys-suhteiden ja luottamuksen synnyttyä aukeaa myös mahdollisuus kertoa kristinuskosta:

”Pitkäaikainen yhteys on ollut avain onnistumiseen.”

Onnistumisten lisäksi kirkot kohtaavat edelleen haasteita ihmisten tavoittamisessa. Esimerkiksi Hongkongissa ja Taiwanissa työ vie kaiken ajan eikä ihmisillä ole aikaa tulla kirkkoon.

”Tarvitsemme uutta energiaa ja seurakunnan toiminnan elävöittämistä”, Yen-Yang sanoo. Hänen seuraava tavoitteensa on käynnistää ohjelmaa yläkoululaisille nuorten tavoittamiseksi.

Thuy puolestaan tunnistaa, miten miehet ovat jääneet Kambodžan luterilaisen kirkon toiminnassa taka-alalle:

”Haluan käynnistää työn 40–60-vuotiaiden miesten tavoittamiseksi. He kärsivät usein sodanjälkeisestä traumasta ja vetäytyvät perheistään.”

Monin paikoin myös yhteiskunnalliset jännitteet ja konfliktit vaikeuttavat kirkkojen toimintaa. Esimerkiksi sisällissodan runtele-massa Myanmarissa liikkuminen alueelta toiselle on vaikeaa, mikä rajoittaa työtä. Vaikeista olosuhteista huolimatta kirkko jatkaa tehtäväänsä uusien ihmisten tavoittamiseksi.

”Jos antaudumme työhön ja rukoukseen entistä syvemmin, se tuottaa hedelmää tulevaisuudessa”, Mary sanoo.

LEENA HELLE

Myanmarin luterilaisen kirkon lähetysjohtaja Mary saa inspiraatiota varhaisten kristittyjen omistautuneisuudesta.

LINDA JUNTUNEN

Suomalaisia piispoja vieraili Olukondan kirkolla ja lähti mukaan sen yhteiseen kunnostuskampanjaan.

Namibia: **Varainkeruu** **ikonisen kirkon** **kunnostamiseksi**

LÄHETYSSEURA käynnisti vuonna 2025 varainkeruukampanjan Pohjois-Namibiasa sijaitsevan Olukondan kirkon pelastamiseksi. Lähetystyöntekijä Martti Rautasen aloitteesta vuonna 1889 rakennettu kirkko on alueen ensimmäinen ja suomalaisen lähetystyön symbolinen lähtöpiste. Rakennus on kuitenkin rapistunut: ruohokatto vuotaa, termiitit ovat tuhonneet puuosia ja perustuksia on vahvistettava. Myös saviseinät, ikkunat ja ovet kaipaavat korjausta, ja alue on aidattava eläinvahinkojen estämiseksi.

Olukondan kirkko ja lähetysasema ovat Namibian kansallinen kulttuuriperintökohde ja edelleen aktiivisessa käytössä. Sekä Namibian evankelis-luterilainen kirkko että Lähetysseura pitävät korjausta välttämättömänä kulttuurihistorian säilyttämiseksi. Ilman pikaisia toimia rappeutuminen kiihtyy.

Peruskorjaus tehdään perinteisin materiaalein ja paikallisin voimin, ja se tarjoaa työtä nuorille namibialaisille. Korjauksen kustannusarvio on noin 75 800 euroa.

456
työntekijää ja
vapaaehtoista sai
diakoniakoulutusta
tai mentorointia

Kolumbia: ”Lähetysseuran tuen ansiosta olemme voineet vahvistaa osaamistamme”

John Henry Rojas Torres aloitti Kolumbian evankelis-luterilaisen kirkon piispana maaliskuussa 2025. Kahden aikuisen lapsen isä on palvellut kirkkoa pastorina jo lähes 20 vuotta.

Mistä kolmesta asiasta olet kiitollinen kirkossasi? Olen kiitollinen kirkon tarjoamasta kokonaisvaltaisesta koulutuksesta, joka on ollut ratkaisevaa eri johtotehtävien hoitamisessa – myös nykyisessä piispan roolissani. Olen saanut työskennellä monien karismaattisten ja ammattitaitoisten kollegoiden kanssa, jotka ovat tukeneet kutsumustani.

Toiseksi arvostan kirkkomme sitoutumista ihmisiin. Kirkko on yhteisö, joka kulkee rinnalla, kantaa vastuuta ja etsii konkreettisia keinoja vastata ympäristön tarpeisiin. Tämä inhimillinen lähestymistapa on minulle elävä todiste uskosta, joka muuttaa ja rakentaa yhteisöä.

Kolmanneksi kiitän Jumalaa siitä, miten Hän toimii kirkon arjessa. Näen selkeitä merkkejä Jumalan läsnäolosta, ja koen suurta ylpeyttä siitä, että saan olla osa kirkkoa, joka tuntee identiteettinsä ja tehtävänsä yhteiskunnassa.

Miten teette lähetystyötä?

Kirkon lähetystyön suunnitelma rakentuu kolmen strategisen painopisteen varaan: evankeliointi ja lähetys, diakonia sekä koulutus ja kristillinen johtajuus. Nämä kolme osa-aluetta kietoutuvat toisiinsa, ja niiden tulee läpäistä kaikki kirkon toiminta. Kirkkomme lähetys ei rajoitu kirkkotilaan vaan ulottuu sinne, missä yhteisöä kohdataan ja tuetaan. Olemme kirkko keskellä maailmaa.

Nimeä kolme haastetta, jotka kirkollasi on juuri nyt? Ensimmäinen merkittävä haaste on pastoraalisen kutsumuksen väheneminen. Tällä hetkellä meiltä puuttuu aktiivinen kasvualusta uusille hengellisille johtajille. Toinen haaste on sukupolvenvaihdos. Lapsia ja nuoria osallistuu seurakuntaelämään yhä vähemmän. Kolmas haaste on taloudellinen kestävyys. Monet seurakunnat kamppailevat taloudellisten haasteiden kanssa.

Millainen haluaisit kirkkosi olevan viiden vuoden päästä? Unelmoin kirkosta, joka puolustaa ihmisarvoa, edistää yksilön ja yhteisöjen oikeuksia sekä jatkaa määrätietoista rauhantyötä Kolumbiassa. Toivon, että kirkko olisi voittanut taloudelliset haasteensa ja hallinnoisi lahjojaan, resurssejaan sekä osaamistaan viisaasti ja vastuullisesti. Näin kirkko voisi toimia toivon merkinä yhteiskunnassa.

Millainen on suhteenne Lähetysseuraan ja Suomeen? Olen kiitollinen siitä jatkuvasta tuesta ja luottamuksesta, jota Kolumbian evankelis-luterilainen kirkko on saanut. Lähetysseuran tuen ansiosta olemme voineet vahvistaa osaamistamme ja laajentaa toimintaamme eri puolille maata. Kannan Lähetysseuraa rukouksissani. Omalta osaltani ovet ja sydän ovat aina avoinna yhteiselle matkalle – julistamaan kokonaisvaltaista evankeliumia, joka ylittää rajat ja muuttaa maailmaa siellä, minne Jumala meidät kutsuu.

Piispa John Rojas

Tansania: "Pastorien tehtävä on rakentaa maallikoita etulinjatyöhön"

"JOKAINEN KRISTITTY on kutsuttu olemaan todistajana. Mitä sinä todistat? Todistatko sinä Jumalan voimasta, joka antaa pelastuksen? Eikö nämä uutiset kannata kertoa kaikille? Onko sinulla rohkeutta?"

Näillä kysymyksillä kuulijoitaan herätteli Tansanian evankelis-luterilaisen kirkon pastori **Lazaro Rohho**, joka oli vieraana Lähetysseuran vuosikokouksessa elokuussa.

Rohho vastaa kirkkonsa evankelioimis-työstä. Hän pohti puheenvuorossaan syitä siihen, miksi Tansanian kirkko kasvaa. Hän nosti keskeiseksi syyksi sen, että evankeliumia eivät vie eteenpäin vain papit vaan se on ihan kaikkien kristittyjen tehtävä. Seurakuntalaisia opetetaan tähän.

"Kysymys on sodasta, jossa etulinjassa ovat tavalliset ihmiset. Pastorien tehtävä on rakentaa maallikoita etulinjatyöhön."

Tansanian evankelis-luterilaisessa kirkossa oli 1960-luvulla noin 500 000 jäsentä. Nyt kirkolla on 28 hiippakuntaa

ja noin 8,5 miljoonaa jäsentä. Se on maailman toiseksi suurin luterilainen kirkko Etiopian Mekane Yesus -kirkon jälkeen.

Kirkko pyrkii taloudelliseen itsenäisyyteen, mutta useissa hiippakunnissa tarvitaan vielä tukea esimerkiksi työntekijöiden kouluttamisessa. Lisäksi Lähetysseura tukee kumppanihiippakunnissaan muun muassa nuoriso-, nais- ja lapsityötä sekä lähetystyötä.

Rohhon mukaan Tansanian kirkon kasvun mahdollistaa se, että valtio on sekulaari ja ihmiset saavat uskoa siihen, mihin haluavat. Jumalasta saa puhua missä tahansa, joten kaduilla ja kylissä saa vapaasti evankeloida tai järjestää hengellisiä elokuvailtoja.

Myös se on tärkeää, että kirkko on nostanut lähetysten yhdeksi tärkeimmistä painopisteistään ja seurakunnat järjestävät tapahtumia ja palveluja yhteisöille. Esimerkiksi seurakuntien kuorot tekevät matkoja sairaaloihin ja pienillekin paikkakunnille.

Jenifer Mathias, 36, toimii Nehemian seurakunnan kuoron esilaulajana.

**”Rakasta lähimmäistäsi niin kuin itseäsi.
Näitä suurempaa käskyä ei ole.”**

Mark. 12:31

25 260

ihmistä sai
häätäapua

Ihmiset jonottivat
kattiloidensa kanssa
saadakseen ruokaa
Jabaliassa Pohjois-Gazassa
toukokuussa 2025.

Angola: Hätäapua lasten aliravitsemuskriisiin

MAAILMAN nälkäindeksin vuonna 2025 julkaistujen tietojen mukaan noin puolet Angolan alle viisivuotiaista lapsista kärsii vakavasta aliravitsemuksesta, joka heijastuu suoraan heidän kasvuunsa ja kehitykseen.

Tilannetta ovat pahentaneet öljykriisin jälkiseuraukset, hintojen nousu, ilmastonmuutoksesta johtuva

kuivuus sekä USAIDin vetäytyminen.

Lähetysseura myönsi marraskuun lopussa 2025 katastrofirahastostaan Onnellinen lapsi -kumppanijärjestölleen (Criança Feliz) 30 000 euroa ruoka-apuun ja ravitsemusneuvontaan lasten aliravitsemuksen helpottamiseksi. Apua on toimitettu perille alkuvuodesta 2026 lähtien.

5 096
lasta sai hätäapua

**HUMANITAARINEN
APU**

Gaza: Humanitaarista apua Gazaan ja Länsirannalle

Yli kaksi vuotta kestänyt Gazan sota on johtanut massiiviseen humanitaariseen kriisiin. Ihmiset elävät yhä raunioiden keskellä vailla kunnollista sairaanhoitoa ja arjen perustarvikkeita, vaikka hauras tulitauko Hamasin ja Israelin välillä solmittiin lokakuussa 2025.

Lähetysseura tuki 200 000 eurolla kahden kirkollisen yhteistyökumppanin humanitaarista työtä Gazassa vuonna 2025. Tuesta hyötyivät sodasta kärsivät tavalliset perheet esimerkiksi käteisavustusten kautta. Niiden jakelusta vastasi Sveitsin protestanttisen kirkon humanitaarisen työn järjestö HEKS-EPER.

”Käteisavustukset mahdollistivat perheille välttämättömien tarvikkeiden hankinnan tilanteessa, jossa hinnat olivat moninkertaistuneet ja markkinat vakavasti häiriintyneet. Käteisavustuksia suositaan myös tilanteissa, joissa avun jakelu hyvien käytäntöjen mukaisesti on vaikeaa”, kertoo humanitaarisen työn asiantuntija **Riina Isotalo**.

Gazasta tulleet syöpäpotilaat saivat Lähetysseuran tuella hoitoa ja majoituksen Itä-Jerusalemossa sijaitsevassa Luterilaisen maailmanliiton sairaalassa. Sairaalalla on myös Gazassa syöpäpotilaiden hoitamiseen erikoistunut tiimi. Tiimin käytössä

on Pohjois-Gazan ainoa toimiva tietokonetomografialaite, joka palvelee trauma- ja syöpäpotilaita.

Lähetysseuran tuesta hyötyi Gazassa 985 ihmistä.

Sodan vaikutukset ulottuvat Länsirannalle, jossa talous on romahtanut, väkivaltaisuudet lisääntyneet ja sadat tiesulut estävät vapaan liikkumisen. Iso osa perheistä on menettänyt toimeentulonsa liikumisrajoitusten ja turismin loppumisen vuoksi. Jordanian ja Pyhän maan evankelis-luterilaisen kirkon diakoniakeskukseen tulvii avunpyyntöjä.

Lähetysseura tuki kirkon hätäaputyötä 43 000 eurolla vuonna 2025. Tuki painotui ruokakuponkien ja lämpimien aterioiden jakamiseen, minkä lisäksi tarjottiin esimerkiksi psykososiaalista tukea. Hätäavusta hyötyi Länsirannalla noin 1 000 ihmistä. Kirkko arvioi, että välillisesti apu paransi vähintään 4 000 ihmisen elämää perheissä ja yhteisöissä.

"Ja Jumala katsoi kaikkea tekemäänsä, ja kaikki oli hyvää."

1. Moos. 1:31

SIMON CHAMBERS/ACT

ACT Uganda Forumin Irene Anena, Christian Aidin Baishali Chatterjee sekä Lähetysseuran Rosa Puhakainen puhuivat selvityksen julkaisutilaisuudessa.

Vaikuttamista naisten oikeuksien puolesta YK:ssa

YK:N NAISTEN ASEMAA käsittelevän komitean istunnon yhteydessä New Yorkissa lanseerattiin maaliskuussa selvitys 30 Years On from The Beijing Platform for Action: Faith-Based Actors as Catalyst Towards Positive Norm Change. Selvitys tuo esiin uskonnollisten toimijoiden roolin sukupuolten välisen tasa-arvon ja naisten asemaan vaikuttavien sosiaalisten normien muuttamisessa. Lähetysseura oli yksi selvityksen julkaisijoista ja tuottajista.

Selvitys tekee näkyväksi uskonnollisten toimijoiden tekemää tasa-arvotyötä tunnistaen samalla sen, että uskonnolliset toimijat ovat myös ylläpitäneet patriarkaalisia järjestelmiä ja käytäntöjä. Koska uskonnollisilla johtajilla ja järjestöillä on tiiviit yhteydet yhteisöihin, he ovat ainutlaatuisessa asemassa mobilisoimaan muutosta kohti tasa-arvoa. Uskonnollisen viitekehyksen avulla voidaan haastaa haitallisia sukupuolinnormeja liittyen esimerkiksi tyttöjen koulutusmahdollisuuksiin, lapsi- ja pakkoavioliittoihin, seksuaali- ja lisääntymisoikeuksiin ja tyttöjen sukuelinten silpomiseen.

Lähetysseura oli myös kesäkuussa mukana toteuttamassa keskustelutilaisuutta naisten oikeuksiin liittyen YK:n ihmisoikeusneuvoston istunnon yhteydessä Genevessä.

"Uskonnolliset toimijat voivat osaltaan luoda uusia mahdollisuuksia ja murtaa olemassa olevia esteitä toimimalla rohkeasti tasa-arvon ja yhdenvertaisuuden puolesta, kaikkien naisten ja tyttöjen oikeuksia edistäen", sanoi tilaisuudessa puhunut Lähetysseuran yhteistyökumppanin EDANin edustaja **Anjeline Okolan**.

Transfroming taboos: How to change a social norm -tilaisuudessa New Yorkissa osallistujat nostivat kätensä osoituksena yhteydestä ja tahdosta edistää naisten oikeuksia.

Etelä-Afrikka: Loppu naisiin kohdistuvalle väkivallalle

Lähetysseura tukee eteläisen Afrikan luterilaisten kirkkojen yhteistyöjärjestö Lucsan työtä sukupuolten välisen oikeudenmukaisuuden ja väkivallan ehkäisyn vahvistamiseksi.

Lucsa järjesti etelä-afrikkalaisille papeille naisiin kohdistuvaa väkivaltaa käsittelevän koulutuksen. Lucsan hiv- ja aids-työn koordinaattori **Musa Dlamini** esitteli koulutuksen teologisen lähtökohdan: jokainen on luotu Jumalan kuvaksi.

”On yhdentekevää, oletko juutalainen vai kreikkalainen, orja vai vapaa, mies vai nainen, sillä Kristuksessa Jeesuksessa te kaikki olette yksi. Muis-takaa Jeesuksen esimerkki: hänen keskustelunsa ja ateriointinsa naisten kanssa, heidän parantamisensa ja lähettämisenä todistajiksi.”

Naisiin kohdistuva väkivalta on Etelä-Afrikan vakavimpia ongelmia. Lähes joka toinen mies on käyttänyt fyysistä väkivaltaa puolisoaan kohtaan, noin neljäsosa myöntää raiskanneensa.

Lucsan työ vahvistaa kirkkojen kykyä puuttua miesvaltaisen kulttuurin epäoikeudenmukaisuuksiin. Tavoitteena on murtaa patriarkaaliset asenteet ja normit, jotka synnyttävät väkivaltaa, tyttöjen vähättelyä ja hyväksikäyttöä.

”Pastorit ovat yhteisöissään parhaita lobbareita”, totesi Lucsan kristillisen kasvatuksen koordinaattori **Morwaeng Motswasele**. Papit voivat muuttaa sekä ihmismieliä että seurakunnan käytäntöjä, ja tälle muutokselle on tarvetta.

”Avioliiton ulkopuolella raskaaksi tullut nainen joutuu yhä liian usein seurakunnassaan kurinpidolliseen käsittelyyn ja häntä kielletään tulemasta kirkkoon, mutta miehelle ei tapahdu mitään.”

Myös naisten pukeutumiseen pyritään vaikuttamaan. Joissain seurakunnissa naisia on kielletty käyttämästä housuja.

Klerksdorpin seurakunnan papiksi vihitty **Itumeleng Khunou** sanoo oppineensa koulutuksessa paljon.

”Me papit olemme yhteisöimme suojelijoita. Meidän täytyy sanoa miehille, että naisiin kohdistuva väkivalta ei ole ok. Jos miehenä olen hiljaa, sanon, että se on ok. Eikä se ole.”

Itumeleng Khunou

**”Minä olen ihme, suuri ihme, ja kiitän sinua siitä.
Ihmeellisiä ovat sinun tekosi, minä tiedän sen.”**

Ps. 139:14

HELI VUOHELAINEN

Mirvat Hilal ja Sanaá Kokaly keskusteleval samalla kun irrottelevat valmiita kynttilöitä muoteistaan.

Palestiinalaisalue: Kynttilät valmistuvat viittomien lomassa

KÄDET KÄYVÄT vikkelästi, kun kuurojen ryhmä vaihtaa kuulumisia Jordanian ja Pyhän maan evankelis-luterilaisen kirkon diakoniakeskuksessa Betlehemin seudulla. Ryhmän jokaviikkoisessa tapaamisessa on tänään ohjelmassa aamupala ja kynttilöiden valmistusta.

Ryhmäläiset irrottelevat edellisellä kerralla valmistetut kynttilät muoteistaan myyntiä varten. Sitten alkaa sydänlankojen virittely, steariinin sulattaminen ja koristeglitterin sutiminen muotteihin. Pian muotit ovat taas täynnä kynttilämassaa ja jäävät odotamaan seuraavaa tapaamista. Työn lomassa keskustelu käy vilkkaana – viittomilla tietenkin.

Kuurojen ryhmän tavoitteena on lisätä osallistujien itseluottamusta ja osallisuutta. Tällaista toimintaa ei juurikaan ole tarjolla Palestiinalaisalueella.

Ryhmä on kokeillut muun muassa suolakurkkujen ja sushin tekoa, joulukranssien sidontaa, erilaisia liikunta-aktiviteettejä sekä tunteiden käsittelyä ja stressinhallintaa. Tapaamisiin kuuluu myös yhteinen ruokailu ja rukousta.

Diakoniatyön asiantuntija **Sari-Johanna Kuittilo** on seurannut iloiten muutosta, joka ryhmässä on tapahtunut ajan saatossa.

”Aluksi useat olivat hyvin arkoja, ei ollut paljonkaan yhteyksiä perheen ulkopuolelle. Nyt he ryhmänä ovat ystäviä, pitävät yhteyttä toisiinsa ja ovat kasvaneet paljon itsetuntemuksessa ja arvostuksessa.”

Ryhmän toimintaa hankaloittavat miehityksestä johtuvat tarkastuspisteet ja liikkumisrajoitukset Länsirannalla. Koko ryhmä pääsee harvoin paikalle – tullejoita kun on esimerkiksi Ramallahista asti.

102

**koulua muokattiin
vammaisille ihmisille
sopivammaksi***

* Hankkeiden vaikuttavuutta mitataan kumulatiivisesti koko ohjelmakauden ajan. Luku kertoo vuosien 2022-2025 tuen saajien määrän.

1 016

vammaista ihmistä sai
vertaisryhmätukea

VAMMAISTYÖ

Sraynit tanssii
Epic Arts
-toimintakeskuksessa.
Epic Arts on
Lähetysseuran
kehitysyhteistyön
kumppani
Kambodžassa.

SOKHENG KONG

Aasia: Yhdenvertaisuus rakentuu yhteistyössä

Lähetysseura tarjoaa vammaistytöä tekeville
yhteistyökumppaneilleen mahdollisuuden vertaisoppimiseen ja
verkostoitumiseen.

Monissa kehittyvissä
maissa vammaiset
ihmiset kohtaavat
arjessaan monin-
kertaista syrjintää.

Ennakkoluulot ja vammaisuuteen
liitetyt uskomukset rajoittavat mah-
dollisuuksia koulutukseen, työhön ja
yhteiskunnalliseen osallistumiseen.
Esteelliset ympäristöt, puutteelliset
oppimateriaalit ja tuen vähäisyys sul-
kevat vammaisia lapsia ja nuoria kou-
lupolun ulkopuolelle. Aikuisuudessa
tämä näkyy heikompina toimeentulo-
mahdollisuuksina.

Lähetysseura ja sen yhteistyö-
kumppanit Aasiassa työskentelevät
yhdenvertaisuuden vahvistamiseksi.
Työn ytimessä ovat asenteisiin vaikut-
taminen, vertaistuki sekä vammaisten
henkilöiden oman toimijuuden ja
vaikuttamiskyvyn vahvistaminen.
Kumppanit tukevat vammaisten lasten
koulunkäyntiä kouluttamalla opetta-
jia, kehittämällä oppimisympäristöjä
esteettömämmiksi sekä luomalla uusia

mahdollisuuksia koulutukseen ja työl-
listymiseen. Osassa hankkeista pai-
nopiste on mielenterveyteen liittyvien
haasteiden tunnistamisessa ja psyko-
sosiaalisen tuen vahvistamisessa.

Kumppaneiden työtä tukemaan
perustettiin vuonna 2025 uusi Aasian
alueellinen vammaistytön verkosto,
joka tarjoaa Lähetysseuran kumppa-
neille mahdollisuuden oppia toisiltaan
ja rakentaa pohjaa tiiviimmälle yhteis-
työlle yli maarajojen.

Ensimmäinen verkostotapaaminen
järjestettiin Kambodžassa. Mukana
oli toimijoita Kambodžasta, Myan-
marista ja Nepalista. Yhteistyö jatkuu
säännöllisillä tapaamisilla, ja seuraava
alueellinen kokoontuminen on suun-
nitteilla Nepaliin. Kumppaneiden
välistä vertaisoppimista ja yhteyden-
pitoa kehitetään tapaamisten välillä,
jotta opit ja hyvät käytännöt juurtuvat
osaksi arjen työtä. Yhteistyö lisää työn
laatua ja vaikuttavuutta sekä tukee
paikallisten toimijoiden roolia muu-
toksen tekijöinä.

”Onnellinen se, joka on löytänyt viisauden, se, joka on tavoittanut tiedon, sillä parempi on viisaus kuin hopea, tuottoisampi on tieto kuin kulta.” Sananl. 3:13-14

Mauritania: Monet vanhemmat eivät osaa lukea

MAURITANIASSA vain 58 prosenttia lapsista läpäisee alakoulun ja 37 prosenttia yläkoulun. Julkiset koulut ovat oppilaille ilmaisia, mutta silti moni menestyy heikosti tai jättää koulun kesken. Lasten pitää usein hankkia perheelleen rahaa tai ruokaa joko kerjäämällä tai tekemällä työtä. Tyttöjen koulutie katkeaa usein myös lapsiavioliittoon.

Lähetysseuran kummityö Mauritaniassa alkoi vuonna 2009. Lähetysseura on yhdessä Bienfaisance sans frontieres -järjestön (BSF) kanssa tukenut Nouakchottin köyhissä lähiöissä asuvien lasten koulutusta. Monissa perheissä vanhemmat ovat entisiä orjia ja heidän jälkeläisiään. Usein vanhemmat ovat lukutaidottomia, jolloin lasten tukiopetuksen rooli korostuu.

Lapset ovat saaneet suomalaisten kummien tuella tukiopetusta, koulutarvikepakkauksen, terveystarkastuksen, rahallista tukea perheelle sekä terveysvakuutuksen oppilaalle ja perheenjäsenille. Oppilaille on tarjottu aamupalaa, ja kouluille on rakennettu esimerkiksi turvallisuutta lisääviä muureja.

Koulusta valmistuneiden lasten lisäksi työn keskeinen tulos on ollut vanhempainyhdistysten aktivoituminen. Vanhemmille on jaettu tietoa lasten oikeuksista ja koulutuksen merkityksestä, ja tieto on levinnyt laajemmin yhteisöihin. Kouluihin rekisteröityminen on noussut 47 prosentista 90 prosenttiin.

Vuosi 2025 oli hankkeen viimeinen kokonainen toimintavuosi, ja Lähetysseuran työ Mauritaniassa päättyy keväällä 2026. Kummityön päättyessä tavoitteena on siirtää tietoja ja taitoja vanhempainyhdistyksille, kouluille ja paikallisviranomaisille.

Shafiya tuli 10-vuotiaana mukaan kummihankkeeseen. Nyt hän on 13-vuotias, ja loppukokeiden jälkeen alakoulu on suoritettuna.

HELI VUOHELAINEN

Koulupudokkuus ja lasten mielenterveysongelmat ovat vähentyneet Nepalin Kalikotissa sijaitsevassa koulussa.

3 848

**opettajaa ja opettajaopiskelijaa
sai koulutusta inklusiivisista ja
lapsiystävällisistä opetustavoista***

* Hankkeiden vaikuttavuutta mitataan kumulatiivisesti koko ohjelmakauden ajan. Luku kertoo vuosien 2022-2025 tuen saajien määrän.

1 661

lasta sai tukea luokka-asteelta
toiselle siirtymisessä

KOULUTUS

BRIZENDRA BHATTARAI

Nepal: Kouluun on nyt kiva tulla

Fyysistä kurittamista, pelkoa ja yksinäisyyttä. Näistä tunteista kärsivät Länsi-Nepalin lapset koulutiellä. Pieni julkinen koulu on saanut käännettyä kehityskulun kehitysyhteistyön avulla.

Jylhät kukkula- ja vuorimaisemat kohoavat ympäri laaksoa Kalikotin piirikunnassa Luoteis-Nepalissa. Luonnonkauniista kouluympäristöstä huolimatta oppilaiden hyvinvointia tukevalle työlle on huutava tarve: erityisesti köyhien perheiden kouluikäisillä lapsilla sekä vammaisilla lapsilla on suuri riski psykososiaalisten ongelmien kehittymiselle.

Kalikotissa sijaitseva julkinen koulu on yksi 60 koulusta, jossa kehitetään koulujen mielenterveystyötä Lähetyseuran tuella. Rehtori **Dhira Bahadur Shahi** kertoo, että tässä koulussa työtä on tehty Lähetyseuran ja sen paikallisen yhteistyökumppanin Centre for Mental Health & Counselling Nepal -järjestön (CMC Nepal) kanssa kolmen vuotta.

”Koulupudokkuus ja lasten mielenterveysongelmat ovat vähentyneet”, Shahi kertoo.

Koulussa on yli 380 oppilasta ja 12 luokkaa ja opettajaa. Luok-

kahuoneita vaatimattomassa koulussa on vain 10, ja koulutarvikkeita ja huonekalujakin uupuu. Resurssien puutetta isompi ongelma nepalilaiskouluissa ovat perinteiset ja ankarat opetusmenetelmät, joista oppilaat ovat kärsineet Suomessakin vielä joitakin vuosikymmeniä takaperin.

”Ennen hanketta oppilaat tulivat peloissaan kouluun. Koulukuraattorin apua ei ollut saatavilla, opettajat rankaisivat fyysisesti oppilaita eivätkä kuunnelleet näiden tunteita”, rehtori kertoo.

Opettaja **Jivan Bahadur Shahi** sai Lähetyseuran tuella koulutuksen kuraattorin tehtäviin.

”Koulutuksen jälkeen olen jakanut tietoa myös muille koulumme opettajille. Nyt käytämme aikaa kasvattamiseen, ja vanhemmatkin ovat ylpeitä, kun lapset saavat kannustusta. Olen iloinen, kun voin auttaa oppilaitamme.”

Myös koulun oppilaat kertovat positiivisesta muutoksesta. 16-vuotiaan **Rekhan** molemmat vanhemmat ovat töiden takia paljon poissa kotoa.

”Koin siksi ennen oloni yksinäiseksi ja vihaiseksikin. En jutellut ystäväni kanssa tai ollut sosiaalinen”, Rekha sanoo.

Rekha muistelee, kuinka kuraattori vieraili luokissa ja kertoi, että tapaamiset hänen kanssaan ovat kaikille saatavilla.

”Niinpä minäkin hakeuduin kuraattorin luokse. Opin tapaamisissa hengitys- ja rentoutusharjoituksia. Musiikki auttoi myös rauhoittumisessa ja keskittymisessä.”

Rekha pystyi kertomaan koulukuraattorille kotinsa ongelmista. Myös luokissa tehdyt parannukset ovat muuttaneet koulunkäyntiä mieluiseksi.

”Luokissa on lisätty ryhmätöitä. Olemme oppineet pitämään siisteyttä yllä. Luovuus ja esiintymiset ovat myös lisääntyneet. Koulustamme on tullut alueen paras”, Rekha kertoo ylpeänä ja jatkaa: ”Ennen oli enemmän kurinpittoa, nyt koemme enemmän kannustusta.”

Ashmita, 16, kertoo, kuinka hankkeen myötä luokkahuoneisiin tuodut aktiviteetit ovat parantaneet oppilaiden hyvinvointia. Esimerkiksi luovuustauluihin oppilaat voivat piirtää tai kirjoittaa runoja.

”Olen huomannut, että ennen oppilaat olivat paljon koulusta pois. Nyt kouluun halutaan tulla, ja oppimisemme taso on noussut. Minusta on kiva tulla kouluun”, Ashmita sanoo hymyillen.

Hanketta tuetaan Suomen kehitysyhteistyövaroin.

• **Vuosina 2022–2025 yli 2000 opettajaa on saanut Lähetyseuran ja CMC Nepal hankkeen kautta koulutusta yhdenvertaisista ja lapsilähtöisistä opetusmenetelmistä.**

• **Ennen koulupudokkuus oli hankekouluissa 20–25 prosentin tasolla. Vuonna 2025 lähes 93 prosenttia oppilaista saattoi perus- ja alemman toisen asteen opintonsa loppuun.**

Rekha, 16, on saanut tukea kouluun koulukuraattorilta.

Kolumbia: Kirkko edistää alkuperäiskansojen koulutusta

Evangelis-luterilaisesta kirkosta on tullut keskeinen toimija alkuperäiskansojen luku- ja kirjoitustaidon edistämisessä Kolumbiassa. Yhdessä Lähetyseuran kanssa kirkko on kehittänyt mallin, jossa opetus tapahtuu omalla äidinkielellä.

Suomessa vuonna 2025 vierailleen kirkon opettajan ja koordinaattorin **Marian Coyn** mukaan Kolumbian valtion on vaikea päästä niille alueille, joissa kirkko työskentelee alkuperäiskansojen kanssa. Esimerkiksi erääseen kylään Santa Martan alueella täytyy vaeltaa seitsemän tuntia Sierra Nevadan rinteitä ylös.

”Kukaan muu ei tue näitä ihmisiä”, hän sanoo.

Alueen tytöt aloittavat nyt koulun samassa iässä kuin pojat, mikä vahvistaa tasa-arvoa. Koulutus ehkäisee myös lapsiavioliittoja. Lapset saavat ravitsevaa ruokaa opetuksen yhteydessä.

Marian muistaa erityisesti yhden tapaamisen naisten majalla kogikylässä.

”Naiset kertoivat, miten lukutaito oli muuttanut perheiden elämää. He sanoivat näin: ”Teidän apunne ansiosta voimme opiskella. Nyt voin mennä lääkäriin ja kertoa, mistä lastani sattuu. Osaan allekirjoittaa asiakirjoja ja ymmärtää, mitä niissä lukee. Osaan matematiikkaa.

Kun vaihdan elintarvikkeita, minua

MIMOSA HEDBERG

Hankkeen tuella kogit ovat kehittäneet omaan kulttuuriinsa ja kieleensä pohjautuvaa opetusta.

ei enää huijata eikä minulta veloiteta liikaa.”

Kolumbian alkuperäiskansoihin kuuluvat naiset ovat olleet koulutuksen ulkopuolella vuosikymmenten ajan. Marian kertoo, että naiset haluavat nyt ottaa johtavia rooleja, esimerkiksi toimia opettajina omissa yhteisöissään.

”He tietävät parhaiten, mikä toimii ja mitä perheet tarvitsevat. Yhdessä olemme kehittäneet opetusmallin, jossa koko vuori on luokkahuone: lapset oppivat viljelemällä ja laittamalla ruokaa sekä rakentamalla taloja. Oppiminen on tehokkaampaa, kun keho saa käyttää. Harjoittelemme matematiikkaa jakamalla viljelysalueita ja laskeamalla, kuinka monta kasvia niihin mahtuu.”

Uusi koulutusmalli on osoittautunut sekä tehokkaaksi että arvostetuksi. Tulevina vuosina painopiste siirtyy lasten opetuksesta aikuisten luku- ja kirjoitustaitoon. Samalla työtä laajennetaan useampiin kieliryhmiin kirkon asiantuntijatuken avulla.

Kolumbian valtio ja opetusministeriö ovat hyväksyneet alkuperäiskansoille tarkoitetun koulutusmallin, jonka kirkko on laatinut yhdessä kogi-

kansan ja muiden alkuperäiskansojen kanssa.

”Kolmenkymmenen vuoden vaikuttamistyö on vihdoin tuottanut tulosta”, Marian sanoo.

Kaikkien alkuperäiskansojen yhteisöjen odotetaan nyt itse hallinnoivan koulutustaan pedagogisesti sekä esi-

isien kulttuurin että ministeriön vaatimusten mukaisesti.

”Olemme yhteydessä kogi-, embera-, arhuaco- ja wiwakansojen rehtoreihin ja opettajiin. Kirkkona vahvistamme heitä niin, että he voivat alkaa johtaa itse ja olla yhteydessä valtion eri instituutioihin.”

Hanke toimii neljällä alueella Sierra Nevada de Santa Martassa sekä Antioquiassa ja Medellínissä. Jatkossa hankkeeseen osallistuu vähintään 11 alkuperäiskansaa Caucassa Itä-Kolumbiassa. Kuusi yhteisöä Antioquiasa on myös osoittanut kiinnostusta yhteistyöhön.

Marian kertoo kouluttaneensa jo 140 opettajaa alkuperäiskansojen 87 koulusta. Yhdessä he ovat laatineet kuusi koulutussuunnitelmaa.

”Olemme myös tavanneet yli 300 paikallista johtajaa, jotka ovat auttaneet asiakirjojen laatimisessa. Näin olemme voineet säilyttää heidän alkuperäiskulttuurinsa, tietonsa sekä käsityksensä elämästä ja maailmasta.”

Hanketta tuetaan Suomen kehitysyhteistyövaroin.

Marian Coy

JOANNA LINDÉN-MONTES

”Herra Jumala asetti ihmisen Eedenin puutarhaan viljelemään ja varjelemaan sitä.”

1. Moos. 2:15

M'LUP RUSSEY

Tulvan tuhoama silta rakennettiin uudelleen kyläläisten ja paikallispäättäjien yhteistyöllä Luoteis-Kambodžassa.

Kambodža: Yhteisöt kannattelevat silloin, kun rakenteet pettävät

SÄÄN ÄÄRI-ILMIÖT ja niistä seuraavat luonnonkatastrofit koettelevat Kambodžassa erityisesti maaseudun yhteisöjä. Tulvat, kuivuus ja elinympäristön muutokset heikentävät toimeentuloa ja lisäävät epävarmuutta. Valtion resurssit vastata kriisitilanteisiin ovat monin paikoin riittämättömät, ja apu tavoittaa haavoittuvimmassa asemassa olevat usein hitaasti. Tässä tilanteessa paikallisten toimijoiden rooli on ratkaiseva.

Lähetysseuran paikallinen yhteistyökumppani M'lup Russey -järjestö toimii yhteen kokoavana voimana alueilla, joilla ihmiset kohtaavat ympäristöön ja elinkeinoihin liittyviä haasteita. Yhdessä paikallisten kirkkojen kanssa se tukee kyläyhteisöjä varautumaan ympäristöriskeihin sekä löytämään ratkaisuja, jotka vahvistavat toimeentuloa, osallisuutta ja yhteisöllisyyttä.

Lähetysseuran kumppanuus M'lup Russey'n kanssa tekee mahdolliseksi pitkäjänteisen työn siellä, missä julkiset rakenteet eivät yksin riitä. Paikallistuntemus ja laajat verkostot varmistavat, että tuki kohdentuu oikein ja vastaa yhteisöjen tarpeisiin. Työssä korostuu paikallinen omistajuus: yhteisöt eivät ole avun kohteita vaan aktiivisia toimijoita, jotka vahvistavat omaa selviytymiskykyään ja valmiuttaan kohdata kriisejä.

Lähetysseuralle on myönnetty Kirkon ympäristödiplomi kaudelle 2024–2028.

Karen Huaylluco ja Eduarda Rojas Senkata Altan yhteisössä.

23 945

ihmistä sai koulutusta
katastrofiriskeistä*

ILMASTOTYÖ

MARJO PAAVOLA

30 353

pienviljelijää sai tukea
kestävään maatalouteen ja
tuotteiden myyntiin*

* Hankkeiden vaikuttavuutta mitataan
kumulatiivisesti koko ohjelmakauden ajan.
Luku kertoo vuosien 2022-2025
tuen saajien määrän.

Bolivia: Maanalainen viljely toi vihannekset lautasille

Osittain maan alle rakennettu walipini-kasvihuone parantaa vuoristossa asuvien perheiden ruokaturvaa. Kasvihuoneessa on viljelyyn sopiva kosteus ja lämpötila, kun ulkopuolella on viljelylle liian kuivaa ja kylmää.

Lähetysseura tukee Bolivian evankelis-luterilaisen kirkon työtä, jolla parannetaan vaikeiden kulkuyhteyksien takana vuoristossa asuvien ihmisten ruokaturvaa ja toimeentuloa. Nämä yhteisöt elävät usein äärimmäisessä köyhyydessä ilman riittävää koulutusta ja terveydenhuoltoa.

Vuoristossa ei ole perinteisesti pystytty kasvattamaan vihanneksia. Kasvikset ovat yhteisöille myös kalliita ostaa. Ruokavaliossa on ollut lähinnä kuivattua perunaa ja lihaa. Osittain maan alle rakennetut walipinit ovat innovaatio, jonka avulla perheet saavat nyt lautasilleen hedelmiä ja vihanneksia.

”Rakennamme kasvihuoneita yhdessä paikallisten yhteisöjen ja kuntien kanssa. Hankkeemme tarjoaa kasvihuoneelle katon, ikkunat, ovet sekä siemeniä, työkaluja ja neuvoja sen rakentamiseen ja

448

ihmistä osallistui
kirkon järjestämään
ympäristökoulutukseen

Wilson Calle Mamani (edessä) ja Cleto Condori maanalaisessa walipini-kasvihuoneessa.

käyttöön. Kunnat huolehtivat kasvihuoneeseen tarvittavan kuopan kaivamisesta. Perheet taas rakentavat itse kasvihuoneelle seinät alueelta löytyvistä materiaaleista, kuten kivistä ja savesta. Walipineissa perheet voivat viljellä esimerkiksi tomaattia, porkkanaa ja kukkakaalia. Tämä monipuolistaa ruokavaliota. Perheet saavat myös tuloja kasvien myynnistä”, kertoo hankkeen koordinaattori **Karen Huaylluco**.

Vuonna 2025 walipineja rakennettiin 26 perheelle. Puolet näistä perheistä oli vammaisten ihmisten perheitä. Vuosina 2023–2025 kasvihuoneita on rakennettu yhteensä 86.

”Olemme havainneet, että vammaisille ihmisille kasvihuoneet ovat myös toimintaterapian kaltaista ammatillista kuntoutusta sen lisäksi, että ravitseminen monipuolistuu.”

Perheiden kanssa tehdään sopimus, jonka mukaan ne huolehtivat walipineista ja käyttävät niitä vähintään viisi vuotta.

Hankkeessa rakennetaan myös juomavesijärjestelmiä, joihin kuuluu kotitalousverkostojen rakentaminen ja vesihanat yhteisöille. Hanke tarjoaa materiaaleja ja teknistä tukea rakennukseen ja ylläpitoon. Myös kunnat osallistuvat tarjoamalla rakennusmateriaaleja. Yhteisöt rakentavat vesijärjestelmät itse. Edellytyksenä on,

että kunnan alueella on olemassa vesipumppu ja säiliö ja että vesi on todettu juomakelpoiseksi. Yhteisöjä koulutetaan veden kestävästä käytöstä ja järjestelmän huoltamisesta.

Vuonna 2025 vesihanan sai kotiinsa 82 perhettä. Hankekaudella 454 perhettä on saanut puhtaan veden kytkennän koteihinsa.

”Vuoden 2025 tuloksista minua koskettaa erityisesti se, että kaukaisiin ja syrjäisiin yhteisöihin on saatu puhdasta juomavettä. Nämä ihmiset eivät hankkeen alussa uskoneet, että he todella saisivat vesipisteet. Monet perheet eivät olleet koskaan nähneet hanaa. Tässä näkyy myös Jumalan työ näiden ihmisten elämässä”, Huaylluco sanoo.

Hän pitää hankkeen tärkeänä saavutuksena sitä, että hän on ensimmäinen nainen, joka koordinoi tätä hanketta. Monet olivat epäileväisiä, että nainen johtaa hanketta ja miestyöntekijöitä.

Boliviassa on Huayllucon mukaan parin viime vuoden aikana koettu voimakkaammin ilmastokriisin vaikutuksia. On tulvia ja kuivuutta. Jokia ja järviä kuivuu. Viljelykaudet eivät noudata samaa aikataulua kuin aiemmin. Kun on kylvöaika, on niin kuivaa, etteivät siemenet kasva.

Etiopia: Yhteisöissä syntyy ratkaisuja

Mekane Yesus -kirkon kehitysjärjestön ilmasto- asiantuntija Endeshaw Kassa osallistui syksyllä 2025 paneelikeskusteluun Africa Climate Summit -tapahtumassa.

Addis Abebassa järjestetty tapahtuma kokosi yhteen Afrikan hallitukset, kansalaisyhteiskunnan, yksityisen sektorin ja uskonyhteisöt keskustelemaan ilmastonmuutoksen vaikutuksista ja ratkaisuista.

Endeshaw'n mukaan sadekaudet ovat Etiopiassa sekä lyhentyneet että voimistuneet, ja tämä hankaloittaa sekä hakattujen metsien uudistumista että viljelyä. Vuoriston metsiä

on kaadettu niin paljon, että eroosiota tapahtuu jatkuvasti. Sademäärän vähentyminen on aiheuttanut luontokaatoa. Osa perinteisistä viljakasveista ei enää menesty kuivuuden vuoksi.

Africa Climate Summitin keskustelun aiheena oli paikallisesti johdettu sopeutuminen ilmastonmuutokseen. Endeshaw'n mukaan haastavinta mutta samalla ratkaisevinta on, että niin Afrikan maiden hallitukset kuin paikalliset ihmiset ottaisivat vastuuta ilmastonmuutoksen torjumisessa ja siihen sopeutumisessa.

Endeshaw'n tavoitteena on saada niin rahoittajat kuin paikallisetkin – lapsista isovanhempiin – osallistumaan ja ottamaan vastuuta ilmastokriisin torjunnassa. Tässä naisilla on erityisen keskeinen rooli, sillä he ovat Etiopiassa edelleen ensisijaisia kasvattajia.

”Kun naiset oppivat ilmastonmuutoksesta, he välittävät tiedon omille lapsilleen.”

Endeshaw'n mielestä läpinäkyvyys ja vastuullisuus on lisättävä, jotta rahoitus menee sinne, missä sitä eniten tarvitaan.

”Paikallisten ihmisten ääni on saatava kuuluviin, ja heidän on saatava olla mukana vaikuttamassa. Kehitysprojektit eivät saa olla vain ylhäältä alas -ratkaisuja, vaan yhteisöjen, eli paikallisten naisten, miesten, lasten, vammaisten ja vanhusten on voitava itse määritellä tarpeensa sekä osallistua suunnitteluun, toteutukseen ja seurantaan ja kantaa vastuuta.”

Lähetysseura tukee Mekane Yesus -kirkon ilmastotyötä, jolla edistetään ilmastonmuutokseen sopeutumista kunnostamalla heikentynyttä maata, opettamalla parempia viljelymenetelmiä ja tukemalla esimerkiksi bio-kaasun käyttöä.

”Biokaasulaitokset ovat nousseet tärkeäksi osaksi ilmastotyötämme. Niitä rakennetaan yhdessä yhteisöjen kanssa niin, että paikalliset ihmiset osallistuvat sekä rahoitukseen että työpanokseen. Tämä vahvistaa omistajuutta ja sitoutumista ilmastotyöhön. Biokaasun käyttö vähentää puunpolton tarvetta, mikä taas hillitsee metsäkatoa. Samalla se tarjoaa perheille puhtaampaa ja kestävämpää energiaa arjen tarpeisiin”, Endeshaw sanoo.

Endeshaw on Africa Climate Summitin jälkeen toiveikas, mutta realistinen.

”Ilmastonmuutoksen tuomat haasteet ovat raskaita ja lisääntyvät jatkuvasti, mutta yhteisöjen sitoutuminen ja yhdessä kehitetyt ratkaisut antavat syytä optimismiin. Ihmiset itse haluavat ja pystyvät olemaan osa ratkaisua, ja juuri se luo toivoa.”

Hanketta tuetaan Suomen kehitysyhteistyövaroin.

Endeshaw Kassa Dekon kylän uudella vesipisteellä.

LINDA JUNTUNEN

11 717

kotitaloutta osallistui
ilmastonmuutosta hillitsevien
teknologioiden, kuten
aurinkopaneeleiden
hyödyntämiseen*

* Hankkeiden vaikuttavuutta mitataan kumulatiivisesti koko ohjelmakauden ajan. Luku kertoo vuosien 2022-2025 tuen saajien määrän.

"Ja kun tulette johonkin taloon, sanokaa ensiksi: 'Rauha tälle kodille'."

Luuk. 10:5

Kolumbia: Psykososiaalinen tuki on osa rauhantyyötä

LÄHETYSSEURAN tukemassa Kolumbian evankelis-luterilaisen kirkon rauhantyyössä psykososiaalisen tuen asiantuntijana työskennellyt **Kami-la Buitrago Guerra** vieraili Suomessa tammikuussa 2025.

Kolumbian kirkossa on annettu psykososiaalista tukea jo 30 vuotta. Kirkon psykososiaalisen tuen koordinaatio ja entistä selkeämpien yhtenäisten toimintatapojen luominen on ollut yksi Buitrago Guerran työtehtävistä. Psykososiaalinen tuki nähdään kirkossa olennaisena osana rauhantyyötä.

"Sota jättää arpia ruumiiseen, sieluun ja elämään. Rauhaa ei voida rakentaa ilman psykososiaalista tukea", Buitrago Guerra sanoo.

"Menemme konfliktista kärsineiden yhteisöjen luo ja kysymme, mitä heille on tapahtunut. Pohdimme yhdessä heidän kanssaan, millaisia voimavaroja yhteisöillä on tilanteen käsittelyyn. Puhumme myös vihan tunteesta ja sen käsittelystä. Roolimme on fasilitoida keskustelua yhteisöissä."

Buitrago Guerran mukaan moni ei tiedä, mitä psykososiaalinen tuki on. Saatetaan ajatella, että se kuuluu vain psykologeille. Moni pystyy kuitenkin antamaan psykososiaalista tukea lyhyen koulutuksen jälkeen.

Buitrago Guerran mukaan Jeesus oli pasifisti ja rauhanrakentaja.

"Usko on sitä, että yrittää seurata Jeesuksen esimerkkiä. Kyse ei ole vain rukoilemisesta vaan myös toiminnasta rauhan puolesta", hän sanoo.

Kesäleiriläiset Lucy ja Narod Felm-keskuksen Ylätalon pihassa kesällä 2025.

Jerusalem: Rauhan siemenet kasvavat Felm-keskuksessa

Jerusalemmissa erilaisista taustoista tulevat nuoret kasvavat hyvin erillään toisistaan – eri koulutusjärjestelmien ja eri historiakäsitysten varassa.

”**P**idämme kovasti siitä, että tapaamme Felm-keskuksessa, koska se on neutraali paikka. Se ei ole israelilainen eikä palestiinalainen”, sanoo **Ittay Flescher**. Hän toimii koulutusjohtajana Seeds of Peace Jerusalem -ohjelmassa. Ohjelman ideana on tuoda israelilaisia ja palestiinalaisia nuoria uskontojen väliseen vuoropuheluun.

Seeds of Peace järjestää säännöllisesti nuorten tapaamisia Felm-keskuksessa. Keskukseen tiloja ja henkilökunnan osaamista hyödyntävät myös monet muut rauhantyön ja uskontojen välisen dialogin parissa työskentelevät toimijat.

Flescher muistuttaa, että rauhankasvatus on Jerusalemmissa suorastaan välttämätöntä.

”Olemme hyvin jakautunut kaupunki. Israelilaiset, palestiinalaiset, juutalaiset, muslimit, kristityt – he kaikki käyvät erilaisia kouluja, joissa on erilaiset opetussuunnitelmat eri kielillä. He oppivat erilaista historiaa, ja eri ryhmien välillä on hyvin vähän sekoittumista. Ja tämän lisäksi vielä se tosiasia, että olemme käyneet tästä maasta sotaa yli sukupolvien.”

Seeds of Peace Jerusalem -ohjelmassa mukana olevat uskovat, että lasten ja nuorten on tultava yhteen – ei muuttaakseen mielipiteitään, vaan nähdäkseen, että toinen ihminen toisella puolella on lopulta kuitenkin ihminen, jolla

on samat kiinnostuksen kohteet, toiveet ja unelmat kuin heillä itsellään.

”Yritämme löytää nuoria, jotka haluavat luoda erilaisen tulevaisuuden tässä kaupungissa. Haluamme antaa heille mahdollisuuden puhua koulustaan, kulttuuristaan, jakaa ramadanin merkitystä, puhua joulusta, sytyttää hanukan kynttilöitä. Antaa heille mahdollisuuden jakaa, miten heidän uskonsa antaa merkityksen heidän elämälleen. Näin muut voivat ymmärtää, että se tosiasia, että tässä kaupungissa on monia uskontoja ja kulttuureja, ei ole kirous, vaan itse asiassa siunaus”, Flescher sanoo.

Kesällä 2025 Seeds of Peace järjesti Felm-keskuksessa leirin, joka oli vaarassa jäädä kokonaan pitämättä. Yhdysvaltain USAID-viraston äkillinen alasajo aiheutti sen, että Seeds of Peace Jerusalem toiminnalta katosi leijonanosa rahoituksesta. Felm-keskuksen tuella leiri mahdollistui.

Leirin osallistujat olivat Jerusalem alueella asuvia nuoria, jotka tulivat kaikista alueen eri uskontokunnista. Neljä leiripäivää sisälsi muun muassa rauhankasvatustaitojen oppimista ja vuoropuhelua.

Leirin järjestelyissä oli mukana myös Lähetysseuran rauhankasvatuksen asiantuntija **Risto Heikkinen**. Hän muistuttaa, että jos emme opeta lapsille rauhasta niin joku muu opettaa heille väkivaltaa ja konflikteja.

"Seurakunta on Kristuksen ruumis ja hänen täyteytensä, hänen, joka kaiken kaikessa täyttää."

Ef. 1:23

Tamperelaiset lähtivät liikkeelle sekä Suomessa että ulkomailla

LÄHETYSSEURA järjesti syksyllä Lähde liikkeelle -koulutuksen Tampereen seurakunnille. Koulutuksessa 31 seurakuntien työntekijää ja jäsentä perehtyi kokonaisvaltaiseen lähetystyöhön ja kulttuurien kohtaamiseen. Yksi osallistujista oli **Oiva Hynninen**.

"Koulutuspäivistä on jäänyt mieleen, miten laajaa toiminta on ja kuinka vähän siitä kuitenkin puhutaan", Hynninen kertoo.

Paula Härkönen kuuli koulutuksesta kaveriltaan eikä ollut ennen tätä tiennyt lähetystyöstä mitään.

"Olen yllättynyt siitä, miten monipuolista työtä kirkot tekevät. Ajattelin, että seurakunta tekee lähinnä asioita, joita tapahtuu kirkon sisällä. Odotan innolla tuleviakin mahdollisuuksia tutustua lähetystyöhön."

Osa kurssilaisista osallistui opintomatkalle Lähetysseuran työalueelle, minkä jälkeen he pitävät lähetystyötä esillä seurakunnissaan.

Lähde liikkeelle -koulutus järjestettiin vuonna 2025 myös Helsingissä ja lisämessä. Syksyllä järjestettiin ensimmäinen, uudella mallilla toteutettu ruotsinkielinen Min Mission-kurssi Helsingissä.

Vapaaehtoiset saavat vinkkejä verkostossa

VAPAAEHTOISTEN VERKOSTO aloitti toimintansa toukokuussa 2025. Vapaaehtoisille lähetettiin vuoden loppuun mennessä kolme ideakorttia, joiden teemat käsittelivät evankeliumistyötä Tansaniassa, omakielistä opetusta ja sitä, kuinka kertoa globaalista kirkosta lapsille. Korteissa oli toimintavinkkejä ja ruokaohjeita kotona tai seurakunnissa käytettäväksi.

Sovinto levisi simulaatioiden kautta

MAAILMA KYLÄSSÄ -festivaaleilla Lähetysseura järjesti Kirkon Ulkomaanavun Changemaker-verkoston kanssa sovittelusimulaatioita. Niissä kävijät pääsivät tutustumaan restoratiivisen sovittelun periaatteisiin kuvitteellisten tilanteiden kautta.

Restoratiivinen lähestymistapa korostaa kohtaamiseen, keskusteluun ja yhteistyöhön perustuvaa myönteistä prosessia. Teltalla käytiin lukuisia keskusteluja tästä lähestymistavasta ja miten se eroaa perinteisestä konfliktinratkaisusta.

Lähetysseuran kasvatuksen asiantuntija Tero Matero on harjoitteluparina sovittelusimulaatioissa.

Yli
90 %

suomen- ja ruotsinkielisistä
seurakunnista on solminut
palvelusopimuksen
Lähetysseuran kanssa

KOTIMAANTYÖ

Kansainvälisyys rikasti riparikokemusta

Riparilaisia Ranskasta, Luxemburgista ja jopa Arabiemiraateista. Sellainen oli joukko, johon Johannes Namuhuya liittyi kesällä Päiväkummussa. Hänellä oli jonkinlainen käsitys siitä, mitä tuleman pitää, koska isosisko oli käynyt Lähetysseuran rippikoululeirin viisi vuotta aiemmin samassa paikassa.

Viestittelin leiriltä paljon siskoni kanssa”, Namuhuya kertoo.

Viidessä vuodessa joi-
takun asioita oli muuttu-
nut: Rannan ruohikko oli kasvanut niin,
ettei veteen enää voinut juosta suoraan
niin kuin siskon riparin aikana. Suurin
muutos oli leiriläisissä, koska vielä viisi
vuotta sitten leirit eivät olleet kansainvä-
lisiä. Kansainvälisyys saa Namuhuyalta
kiitosta.

”En tuntenut etukäteen ketään, mutta
lopulta meillä oli mahtava ryhmä. Ihmi-
set eri maista toivat kaikki esiin erilaisia
elämäkokemuksia.”

Namuhuyalle on jäänyt mieleen raa-
mikset, joissa isokset esittivät välillä niin
vaikeita kysymyksiä, että niihin oli lähes
mahdotonta keksiä vastauksia. Haasta-
valta tuntuivat myös pitkät ja intensiiviset
päivät.

”Vapaa-aikaa ei ollut liikaa. Vapaalla
pelasin joskus rantalentopalloa, mutta
usein menin vain huoneeseen lepäämään.
Opiskelua oli niin paljon”, Namuhuya
kertoo. Moni opetettava aihe oli kuiten-
kin tuttu, koska hän on käynyt pienestä
pitäen vanhempiansa kanssa kirkossa.

Päiväkummussa järjestettiin kesällä
neljä kansainvälistä rippikoululeiriä yh-
teistyössä Lasten ja nuorten keskuksen
kanssa. Elokuussa Päiväkummun nuorten
päätaphtuma Riihisleiri kokosi paikalle

150 nuorta ja nuorta aikuista. Muita lei-
rejä Päiväkummussa järjestettiin vuoden
aikana neljä, joista yksi yhdisti nuorten
kevätleirin ja nuorten aikuisten talkoolei-
rin.

Rippikoululeiri oli niin hyvä kokemus,
että Johannes Namuhuya päätti mennä
isokoulutukseen kotikunnassaan Torni-
ossa. Iseksi Namuhuya menee Päivä-
kumpuun.

”Haluaisin olla rento isonen, mutta
sellainen, joka saa tehtyä annetut tehtävät
ja on oikeudenmukainen.
Olen kaikkien tukena
ja autan, jos tar-
vitaan.”

”Riparilla
oli kaikki
kohdillaan”,
tiivistää
Johannes
Namuhuya.

JOHANNES NAMUHUYAN KOTIALBUMI

Näkyvyyttä ja vaikuttavuutta mediassa

Vuonna 2025 Lähetyseuran medianäkyvyys kasvoi sekä määrällisesti että tavoittavuudeltaan. Kehitysyhteistyön leikkaukset ja Kauneimmat Joululaulut -kampanja nostivat järjestön julkiseen keskusteluun.

Lähetyseuran viestintä teki Lähetyseuran työtä näkyväksi maailmassa, jossa kriisit, kehitysyhteistyön rahoituspäätökset ja kirkon globaali vastuu olivat vahvasti esillä julkisessa keskustelussa. Viestinnässä korostuivat ajankohtaisuus, vaikuttavuus ja yhteistyö eri toimijoiden kanssa.

Kehitysviestinnässä pyrittiin tuomaan esiin rakenteellisia kysymyksiä ja rahoituspäätösten vaikutuksia. Henkilökohtaisten tarinoiden kautta kerrottiin työn tuloksista. Viestinnässä yhdistyivät faktapohjainen asiantuntijuus ja ihmislähtöinen kerronta. Tavoitteena oli auttaa suomalaisia ymmärtämään globaalien ilmiöiden merkitystä myös kotimaassa.

Lähetyseura oli esillä digitaalisessa uutismediassa yhteensä 340 artikkelissa. Uutisten potentiaalinen tavoittavuus oli 207 miljoonaa lukijaa. Näkyvyys kasvoi edelliseen vuoteen verrattuna digitaalisessa mediassa.

Huhtikuussa uutisoitiin kehitysyhteistyörahoituksen leikkauksista, ja Lähetyseuran asiantuntijat toivat esiin leikkausten vaikutuksia kaikkein köyhimpiin. Joulukuussa näkyvyyttä kasvatti Kauneimmat Joululaulut -kampanja ja erityisesti Sylvian joululaulun poissaolo lauluvihosta.

Lähes puolet Lähetyseuraa koskevista uutisista (148) julkaistiin kristillisissä me-

dioissa. Yhteistyö Radio Dein kanssa jatkui muun muassa Kirkko maailmalla -podcastin kautta. Valtakunnallisista medioista Ylen, Helsingin Sanomien ja Hufvudstadsbladetin julkaisut olivat tavoittavuudeltaan suurimpia. Uutisoinnin sävy oli pääosin neutraalia (94 %). Myönteisten juttujen osuus oli selvästi kielteisiä suurempi.

Medianäkyvyyttä kuvaava mainindeksi pysyi koko vuoden hyvällä tasolla. Lähetyseura nähtiin mediassa luotettavana ja asiantuntevana toimijana myös silloin, kun käsiteltiin yhteiskunnallisesti herkkiä tai polarisoivia aiheita.

”Vuosi 2025 osoitti, että Lähetyseuran ääntä kuullaan silloin, kun puhutaan globaalista oikeudenmukaisuudesta, köyhimpien asemasta ja arvoista, jotka koskettavat suomalaisia laajasti. Medianäkyvyyden kasvu kertoo siitä, että työemme ja asiantuntijuutemme koetaan yhteiskunnallisesti merkityksellisiksi”, arvioi viestintäpäällikkö **Mervi Viuhko**.

Sosiaalinen media painottui vuonna 2025 Facebookiin ja Instagramiin. Facebookissa Lähetyseuran sisältöjä katsottiin vuoden aikana yli 10 miljoonaa kertaa. Kattavuus oli noin 1,5 miljoonaa, mikä oli selvästi enemmän kuin edellisvuonna. Instagramissa kattavuus kasvoi edellisvuoteen verrattuna. Kanavan seuraajamäärä oli vuoden lopussa noin 3 900. Maksettu sosiaalisen median mainontatuki viestintää kustannustehokkaasti.

Kauneimmat JOULULAULUT

Espoossa järjestettiin megatapahtuma

ESPOON SEURAKUNNAT järjesti yhteistyössä Lähetysseuran kanssa aatonaattona Espoo Metro Areenalla poikkeuksellisen isot Kauneimmat Joululaulut.

Tapahtuma oli loppuun varattu. Katsomolippuja oli varattavissa yli 6 000, ja tämän lisäksi tarjolla oli aitiopaikkoja. Yhteislaulutilaisuus sai paljon huomiota sosiaalisessa mediassa.

TV1:n suoralla lähetyksellä oli katsojia keskimäärin 453 000. Suoran lähetysten aikana koottiin lähes 40 000 euroa Lähetysseuran työhön maailman lasten ja heidän perheidensä auttamiseksi.

Kauneimpien Joululaulujen keräystulos parani

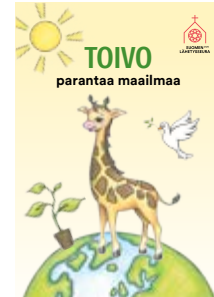
LÄHETYSSEURAN varainhankinnan päällikön **Hanna Kalanteen** mielestä oli ilahduttavaa huomata, että Kauneimmat Joululaulut -tilaisuudet olivat jälleen täynnä ihmisiä.

"Perinteet luovat meille turvaa ja yhteenkuuluvuuden tunnetta, ja samalla ihmiset haluavat tehdä hyvää lähimmäisille. Se näkyi konkreettisesti myös tällä kertaa."

Viime jouluna Kauneimpien Joululaulujen keräystulos oli lähes 1,1 miljoonaa euroa. Tulos oli parempi kuin edellisenä vuonna.

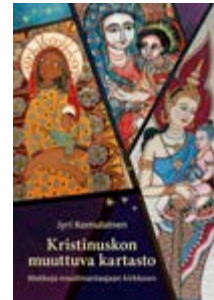
"Olen hämmäntynyt ja kiitollinen, että näinä taloudellisesti epävarmoina aikoina moni silti pystyi auttamaan. Erityisen hienoa oli huomata, että seurakunnissa kerätyt kolehdit olivat kasvaneet", Kalanne sanoo.

Kirjat: Toivoa lapsille, näkökulmia maailmanlaajaan kirkkoon ja joulun tarinoita

Toivo parantaa maailmaa

VÄRITYSKIRJA, jonka mukana lapsi pääsee tutustumaan Toivo-kirahvin tärkeään työhön ja oppimaan, miten voimme yhdessä parantaa maailmaa.

Kristinuskon muuttuva kartasto – Matkoja maailmanlaajaan kirkkoon

DOSENTTI Jyri Komulainen avaa ikkunoita globaaliin kristinuskoon ja pohtii, miten usko ja teologia muuttuvat uudessa ympäristössä.

Elämäni joululaulu

KIRJA VIE lukijansa 21 kiinnostavan, tunnetun suomalaisen jouluun upeiden taidevalokuvien kera.

Venezuelan evankelis-luterilaisen kirkon piispa Gerardo Hands oli vieraana ruotsinkielisillä lähetysjuhlilla Helsingissä.

Lähetysjuhlia Loimaalla, Joensuussa ja Helsingissä

LOIMAAN LÄHETYSJUHLAT järjestettiin 17.5. yhdessä Loimaan seurakunnan kanssa. Paikalla oli yli 300 lähetysten ystävää. Puhujien joukossa oli kansanedustaja **Annika Saarikko**.

Ruotsinkieliset lähetysjuhlit järjestettiin 24.5. Helsingissä yhdessä Matteus församlingin kanssa. Osallistujia oli noin 220. Kansainvälisenä vieraana oli piispa **Gerardo Hands** Venezuelasta.

"Ihan kuin silloin ennen." Näillä sanoin seurakuntavieraat kuvailivat vuoden kolmansiä lähetysjuhlia, joita vietettiin lokakuussa Joensuussa. Juhlat järjestettiin yhdessä Joensuun seurakuntien kanssa. Juhlalauantaina paikalla oli noin 350 ihmistä. Juhlilla kuultiin Jakarandan konsertti ja tarinoita kristityn polusta Boli-viassa, Tansaniassa, Norjassa ja Palestiinassa.

Symposium: Eko ja ego kriisissä

LÄHETYSSEURA JÄRJESTI tam-mikuussa 2025 missiologisen symposiumin teemalla Eko ja ego kriisissä. Tapahtuma järjestettiin yhteistyössä Karjalan Teologisen Seuran kanssa Itä-Suomen yli-opistolla Joensuussa.

Tilaisuudessa asiantuntijat peräänkuuluttivat paradigman muutosta niin teologiaan kuin ihmiskäsitykseen. Esimerkiksi kestävän kehityksen tohtori **Louk Andrianoksen** mukaan ilman-saasteet ovat esimerkki siitä, miten ihmiskunnan ahneus eli egokriisi aiheuttaa eko- eli ympäristökriisiä.

"Keskitymme ihmisen fyysisiin tarpeisiin, mutta hylkäämme hengelliset tarpeet", Andrianos sanoi puheenvuorossaan.

Työ jakautuu nyt teemoihin

VIUDEN ISO UUDISTUS oli siirtyminen teemapohjaiseen palvelumalliin, jossa seurakunnat saivat mahdollisuuden tukea yksittäisten hankkeiden sijaan tiettyjä teemoja. Nämä teemat ovat Vahvat ja vai-kuttavat kirkot, Lapset ja nuoret, Kriisit ja katastrofit, Teologinen koulutus ja johtajuus sekä Diako-nia ja hyvinvoivat perheet. Seura-kunta voi myös valita Yleiskorin, jolloin tuki ohjautuu sinne, missä sitä milloinkin eniten tarvitaan.

Muutoksen ansiosta seura-kunnat saavat uusia näkökulmia lähetystyöhön, viestintämateriaali monipuolistuu ja sopimusten hal-linto kevenee.

312
seurakuntavierailua ja
-tapaamista

Talous: Lähetyssseuran taloudellinen tilanne jatkuu vakaana

Lähetyssseuran talous- ja hallintojohtaja Jaana Seppänen kertoo Lähetyssseuran talouden ja hallinnon ajankohtaiset kuulumiset.

Millainen oli Lähetyssseuran talousvuosi 2025?

”Tuloksemme oli 800 000 euroa ylijäämäinen, eli voimme olla talouteen tyytyväisiä. Vuotemme eteni suunnitellusti, ja taloudellinen vakaus jatkui huolimatta siitä, että tilanne useassa kohdemaassamme oli haastava luonnonmullistusten ja kansannousujen vuoksi. Myimme yhden kiinteistön Jerusalemissa ja samalla alaskirjasimme muutaman kiinteistön arvoa Suomessa. Kassavirta ja vakavaraisuutemme olivat edelleen hyvällä tasolla.”

Mikä vaikutti tulokseen? ”Siitä kuuluu lämmin kiitos tukijoillemme. Varainhankinnan tulos oli samaa tasoa kuin 2024. Meillä on laaja rahoituspohja: seurakunnat, ulkoministeriö ja muut tukijat. Emme siis ole vain yhden tulolähteen varassa. Tärkeää on myös, että ennustamme taloudellisia lukuja ja resurssijamme kuukausittain ja seuraamme näitä trendejä systemaattisesti. Sijoitustuottomme olivat hyvät huolimatta melko turbulentista sijoitusvuodesta.”

Mitä odotat talousvuodelta 2026? ”Odotamme taloudellisen vakauden jatkuvan. Toki elämme uutisten varjossa: esimerkiksi Iranin sota vaikuttaa koko maailmantalouteen.”

Miten Lähetyssseura huolehti henkilöstöstään 2025? ”Tavoitteenamme on henkilöstön hyvinvointi. Olemme tehneet selvityksen työntekijäetujemme kilpailukykyisyydestä. Seuraamme pulssikyselyllä henkilöstön tunnelmia useita kertoja vuodessa. Vuoden aikana ei havaittu suurta vaihtelua, vaan henkilöstö voi kohdauksellisen hyvin.”

Jaana Seppänen

Miten Lähetyssseura hyödyntää tekoälyä? ”Lähetyssseura näkee tekoälyn tärkeänä, se on osa strategiaamme ja läsnä vuosisuunnittelussa. Tekoälyn hyödyntämiselle on johdon tuki, ja seuraamme asian etenemistä. Henkilöstölle on järjestetty koulutuksia, ja kaikilla työntekijöillä on käytössään tekoälysovellus. Olemme tällä hetkellä hyvällä polulla, josta on hyvä ponnistaa seuraavalle tasolle.”

Miten Lähetyssseura on kehittänyt turvallisuus- ja suojelutoimenpiteitään? ”Olemme panostaneet henkilöstömme turvallisuuteen maailmalla, ja meillä on entistäkin tarkemmat turvallisuusprosessit ja enemmän koulutuksia. Olemme ottaneet käyttöön uusia apuvälineitä ja teemme yhteistyötä uuden kumppanin International SOS:n kanssa.

Vuonna 2025 koulutimme yhteistyökumppaneita turvallisuudesta ja suojelusta. Koulutukset ovat saaneet kiitosta yhteistyökumppaneilta, ja monet niistä ovat päivittäneet omia suojelulinjauksiaan. Vahvistimme myös suojelunäkökulmaa hankesuunnittelussa. Vuoden aikana valmistui myös ulkopuolinen arviointi Lähetyssseuran lastensuojelusta ja sen suositusten perusteella kehitettiin toimintaa edelleen. Laadimme vierailijoiden eettiset toimintaohjeet hankkeissa lyhytaikaisesti vieraileville. Toimintaohjeesta on järjestetty koulutuksia vierailijaryhmille.”

”Hän liittää yhteen koko ruumiin ja pitää sitä koossa kaikkien jänteiden avulla, kunkin jäsenen toimiessa oman tehtävänsä mukaan, ja näin ruumis kasvaa ja rakentuu rakkaudessa.” Ef. 4:16

Felm Fellowship antaa väylän vertaisoppimiseen

PARHAAT IDEAT kannattaa jakaa mahdollisimman laajalle. Siksi Lähetysseura perusti kumppaneidensa kanssa Felm Fellowship-verkoston, joka mahdollistaa vertaisoppimisen ja alueelliset rajat ylittävän työtoveruuden. Tavoitteena on vahvistaa kumppaneiden välistä verkostoitumista sekä tukea keskinäistä hengellistä yhteyttä.

Toimintaan sisältyy esimerkiksi temaattista ja ekumeenista yhteistyötä, vaikuttamistyön klinikoita ja teologisia seminaareja. Työpajoja on tulossa esimerkiksi diakoniasta ja nuorten osallistamisesta.

Felm Fellowshipin viestintää koordinoi Lähetysseura, mutta verkostoa johtaa kansainvälinen neuvoa-antava ryhmä (FIAB). Verkosto toimii digitaalisilla alustoilla ja kumppaneille lähetettävien uutiskirjeiden kautta.

Strategista kumppanuutta vahvistamassa

TANSANIAN evankelis-luterilainen kirkko (ELCT) ja Lähetysseura vahvistivat pitkäaikaista kumppanuuttaan johtajuusfoorumissa Arushassa. Tapahtumaa johtivat ELCT:n arkkipiispa **Alex Malasusa** ja Lähetysseuran hallituksen puheenjohtaja, piispa **Mari Parkkinen**. Foorumi tarjosi tilaisuuden strategiseen pohdintaan muuttuvasta globaalista kontekstista, organisaatioiden kehityksestä ja yhteisistä lähetys- ja palvelutehtävistä.

Uusi ohjelmakausi valmistelussa

vuonna 2025 valmisteltiin yhteistyökumppaneiden kanssa uusi Lähetysseuran ohjelma 2026–2029. Ohjelma keskittyy kristilliseen todistukseen ja teologiseen koulutukseen, kirkkojen johtajuuteen, diakoniaan, inklusiiviseen koulutukseen, rauhaan ja sovintoon, ilmastokestävyyteen sekä humanitaariseen työhön. Ohjelmaa läpileikkaa kaksi tavoitetta: vammaisinklusiio ja sukupuolten tasa-arvo. Valmistelut loivat vahvan perustan kumppanuuksille ja Lähetysseuralle kansainvälisenä toimijana.

Piispa Mari Parkkinen ja Tansanian evankelis-luterilaisen kirkon piispa Alex Malasusa.

PAULIINA PARHIALA

Ulkoministeriöltä tukea uuteen kehitysyhteistyö-ohjelmaan

ULKOMINISTERIÖ myönsi loppuvuodesta 23 miljoonaa euroa valtionavustusta Lähetysseuran ja sen yhteistyökumppanien tekemään kehitysyhteistyöhön vuosille 2026–2029. Uuden kehitysyhteistyöohjelman painopisteitä ovat inklusiivinen koulutus, ilmastokestävyys ja rauha. Lisäksi kehitetään humanitaarista valmiutta ja vahvistetaan paikallista vaikuttamistyötä.

Riippumaton arviointi päättyneestä ohjelmasta

LÄHETYSSEURAN vuonna 2025 päättyneen nelivuotisen kehitysyhteistyöohjelman loppuarviointi tuo esiin konkreettisia tuloksia ruokaturvassa, koulutuksessa, vammaisten ihmisten oikeuksissa sekä ilmastokestävyydessä. Kumppanit kuvaavat yhteistyötä Lähetysseuran kanssa tärkeimmäksi yksittäiseksi menestystekijäksi. Arvioinnin toteuttivat riippumattomat asiantuntijat. Arvioinnin mukaan yhteisöt ovat siirtyneet avun vastaanottajista aktiivisiksi toimijoiksi.

30 vuotta kristillistä mediatyötä Lähi-idässä

SAT-7 PERUSTETTIIN marraskuussa 1995, ja Lähetysseura on yksi sen perustajista. Ensimmäinen viikoittainen kahden tunnin lähetys alkoi arabian kielellä keväällä 1996. 30 vuoden aikana toiminta on kasvanut hurjasti, ja arabian kielen lisäksi ohjelmia on farsiksi ja turkiksi.

74

kansainvälistä
kumppanikirkkoa
ja -järjestöä

KUMPPANUUS

FIABin edustajat
kokoontuivat
Päiväkummussa
toukokuussa 2025.
Vasemmalta ylhäältä
Admire Mutizwa
(Zimbabwe), Bruk
Ayele (Etiopia), Sarah
Sigdel (Nepal), Sokny
Onn (Kambodža),
Gerardo Hands
(Venezuela) ja Selma
Chen (Taiwan).
Kuvasta puuttuu Eva
Azar (Israel).

Kansainvälinen ryhmä vaikuttaa Lähetysseuran työn suunnitteluun

LÄHETYSSEURA KOKOSI vuonna 2025 kansainvälisistä kumppaneistaan seitsemänhenkisen neuvoa-antavan ryhmän (engl. FIAB), joka muutti järjestön työtapaa entistä kumppanilähtoisemmäksi. Neuvoa-antava ryhmä kokoontuu kahdesti vuodessa: kerran etänä ja kerran kasvotusten.

Lähetysseura konsultoi kumppaneita aina ohjelmasuunnittelun yhteydessä, ja vähintään viiden vuoden välein kaikkien kumppaneiden edustajat kutsutaan kumppanuuskonsultaatioon. Kansainvälinen neuvoa-antava ryhmä tuo vaikuttamiseen uuden kanavan, joka on kerännyt kumppaneilta kiitosta.

Liite 1.

Ulkomaisen työn toteutus 2025 brutto

	Hankkeiden lukumäärä 2024	Hankkeiden lukumäärä 2025	Kulut 2024 1000 €	Kulut 2025 1000 €	Työntekijät 31.12. 2024	Työntekijät 31.12. 2025
Kirkollinen työ	108	105	7603	7842	*)55	**)47
Kehitysyhteistyö	35	35	6323	6374		
Rauha ja sovinto, vaikuttamistyö	2	2	1458	2363		
Katastrofityö	10	10	697	803		
yhteensä	155	152	16081	17382	55	47

Alue	2024 Ohjelma- kulut 1000 €	2025 Ohjelma- kulut 1000 €	2024 Hallinto- kulut 1000 €	2025 Hallinto- kulut 1000 €	Työn- tekijät 31.12. 2024	Työn- tekijät 31.12. 2025
Eteläinen Afrikka ¹	1169	1094	6	14	8	5
Itäinen ja Keski-Afrikka ²	3500	3464	102	102	12	11
Läntinen Afrikka ³	1122	1159	16	13	4	3
Mekong-alue ja Oseania ⁴	3466	4202	56	128	16	11
Kiina ⁵	622	366	69	4	1	1
Lähi-itä ⁶	1403	1573	128	174	6	5
Nepal ja Pakistan ⁷	1605	1863	99	59	3	3
Latinalainen Amerikka ⁸	1561	1874	7	10	3	3
Eurooppa ⁹	100	50	0	0	0	1
Globaali yhteistyö ja yhteiset ¹⁰	1137	1193	-87	40	2	4
yhteensä	15685	16838	396	544	55	47

1 Angola, Botswana, Etelä-Afrikka, Namibia, Zimbabwe

2 Etiopia, Tansania

3 Mauritania, Senegal

4 Kambodža, Thaimaa, Myanmar

5 Kiina, Hongkong SAR, Taiwan

6 Israel, Palestiina, Kypros, Syyria, Oman

7 Nepal, Pakistan

8 Bolivia, Kolumbia, Venezuela

9 Ukraina

10 Globaali maailmanlaajuinen yhteistyö ja yhteiset

*) **) Kokonaistyöntekijämäärä on summattu riville v. 2024 ja 2025.

Liite 2.

Yhteistyökumppanit 2025

Alue / Maa	Yhteistyökirkot	Yhteistyöjärjestöt
Eteläinen Afrikka		
Angola	Angolan evankelis-luterilainen kirkko (IELA)	- Yhtyneet Raamattuseurat (UBS) / Angolan ja Namibian raamattuseurat - Onnellinen lapsi (Crianca Feliz)
Botswana	Botswanan evankelis-luterilainen kirkko (ELCB)	
Etelä-Afrikka		Lutheran Communion in Southern Africa (LUCSA)
Namibia	Namibian evankelis-luterilainen kirkko (ELCIN)	Girl Guides Association of Northern Namibia, Northern Region
Zimbabwe		- Gwain isoäidit (GGG) - Zimbabwen kirkkojen neuvosto (ZCC)
Itäinen ja keskinen Afrikka		
Etiopia	Etiopian evankelinen Mekane Yesus -kirkko (EECMY)	- Mekane Yesus -kirkon kehityksen- ja sosiaalipalvelujen komissio (EECMY/DASSC) - Luterilainen maailmanliitto - Etiopian vammais- ja kehitysyhteistyön keskus (ECDD)
Tansania	Tansanian evankelis-luterilainen kirkko (ELCT)	- Tanganyika Christian Refugee Service (TCRS) - Tumaini University Makumira (TUMA) - Ecumenical Disability Advocates Network (EDAN)
Läntinen Afrikka		
Mauritania		- Bienfaisance Sans Frontières (BSF) - ONG-ACTION
Senegal	Senegalin luterilainen kirkko (ELS)	- Kirkkojen maailmanneuvosto (WCC) - Eglise Evangélique Luthérienne du Sénégal EELS, ELCA:n (Amerikan evankelis-luterilainen kirkko) lähetys - The Lutheran Communion in Central and Western Africa (LUCCWA)
Mekong-alue ja Oseania		
Kambodža	Kambodžan luterilainen kirkko (LCC)	- Integral Cooperation Cambodia (ICC) - Epic Arts - Morodok - M'rup Russey (MRO) - First Step Cambodia (FSC) - Jatkuvan oppimisen järjestö (CLO)
Thaimaa	Thaimaan evankelis-luterilainen kirkko (ELCT)	- SIL International - Lutheran Mission in Thailand (LMT) - Mekong Mission Forum (MMF)
Myanmar	- Myanmarin luterilainen kirkko (MLC) - Myanmarin evankelis-luterilainen kirkko (ELCM) - Mara evankelinen kirkko - Myanmarin luterilainen kirkko (LCM)	- Euro-Burma Office (EBO) - Myanmarin luterilaisten kirkkojen federaatio - Eden Centre for Disabled Children (ECDC) - Language and Social Development Organization (LSDO)

Alue / Maa	Yhteistyökirkot	Yhteistyöjärjestöt
Kiina, Hongkong SAR, Taiwan		
Kiina	Kiinan kristillinen neuvosto (CCC)	
Hongkongin itsehallinto-alue	Hongkongin evankelis-luterilainen kirkko (ELCHK)	- Kiinalais-kristillisten opintojen instituutti (ISCS) - Hongkongin luterilainen teologinen seminaari (LTS) - Hongkongin kristillinen neuvosto (HKCC)
Taiwan	Taiwanin luterilainen kirkko (LCT)	
Lähi-itä		
Kypros		SAT-7
Israel		- Kansainvälinen kristillinen komitea Israelissa (MECC-DSPR-ICCI) - Rossing Center - Musalaha - Baladna - MECC-DSPR - Luterilainen maailmanliitto
Palestiinan itsehallinto-alueet	Jordanian ja Pyhän maan evankelis-luterilainen kirkko (ELCJHL)	Itä-Jerusalemin YMCA
Oman		Al Amana -keskus
Nepal ja Pakistan		
Nepal	Nepalin evankelis-luterilainen kirkko (NELC)	- Local Initiatives for Biodiversity, Research and Development (LI-BIRD) - Centre for Mental Health and Counselling (CMC-Nepal) - Group of Helping Hands (SAHAS Nepal) - KOSHISH - Leadership Training Department /National Churches Fellowship of Nepal (LTD/NCF-N) - Nepal Ebenezer Theological Seminary (NETS) - Forward Looking (FL) - United Mission to Nepal (UMN)
Pakistan	Pakistanin kirkko / Peshawarin hiippakunta (DOP)	- Pakistanin Raamattukirjekoulu (PBCS) - Kristillinen opintokeskus (CSC)
Latinalainen Amerikka		
Bolivia	Bolivian evankelis-luterilainen kirkko (IELB)	
Kolumbia	Kolumbian evankelis-luterilainen kirkko (IELCO)	Luterilainen maailmanliitto
Venezuela	Venezuelan evankelis-luterilainen kirkko (IELV)	

Alue / Maa	Yhteistyökirkot	Yhteistyöjärjestöt
Monenkeskinen yhteistyö		
		• ACT-allianssi • Euro-Burma Office (EBO) • CPMPF (Church of Pakistan Mission Partners Forum) • Ecumenical Advocacy Alliance (EAA) • Ecumenical Disability Advocates Network (EDAN) • Joint Christian Ministry in West Africa (JCMWA) • Kirkkojen maailmanneuvosto (KMN/WCC) • Lähi-idän kirkkojen neuvosto (MECC) • Luterilainen maailmanliitto (LML/LWF) • Mekong Mission Forum (MMF) • Project for Christian Muslim Relation in Africa (PROCMURA) • Wycliffe raamatunkääntäjät • SAT-7 • Common Space Initiative (CSI) • United Mission to Nepal (UMN)

Kohti yhteisen mission syventämistä

FIAB (Lähetysseuran kansainvälinen neuvoo-antava ryhmä) on merkinnyt perustamisestaan lähtien merkittävää askelta kohti yhteisen mission syventämistä ja vastavuoroista tilivelvollisuutta. Viime vuoden aikana Lähetysseura on pystynyt sanoittamaan ja muokkamaan visiotaan ja missiotaan selkeämmiksi niin, että ne pohjautuvat syvemmin sen globaalien yhteistyökumppanien todellisuuksiin ja ääniin.

Yksi rohkaisevimmista kehityskuluista on ollut kumppanuuden ja yhteyden kokemuksen vahvistuminen. FIAB on luonut tilan, jossa suhteet eivät ole ainoastaan muodollisia vaan yhä enenevässä määrin käytännöllisiä ja aitoja. Kumppaneille on annettu aidosti tilaa ilmaista tarpeitaan, huoliaan ja toiveitaan. On ollut selvää, että Lähetysseura on suhtautunut näihin ääniin vakavasti sekä reflektion että toiminnan tasolla.

Tämän matkan ytimessä on ollut jaettu sitoutuminen Kristuksen kaltaiseen rakkauteen, joka ohjaa edelleen

vuorovaikutustamme ja arvostelukykyämme.

Tämä on edistänyt luottamuksen, avoimuuden ja keskinäisen kunnioituksen ilmapiiriä. Samalla FIAB on tarjonnut foorumin, jossa Lähetysseuraa voidaan haastaa avoimesti ja rakentavasti. Vaikka tällaiset hetket eivät aina ole helppoja, ne ovat osoittautuneet kehittymisen kannalta elintärkeiksi ja vahvistaneet läpinäkyvyyttä, tilivelvollisuutta ja yhteisen missiomme eheyttä.

FIABin ensimmäinen vuosi on ollut lupaava alkua – sellainen, joka ei ainoastaan korosta yhteistyörakenteiden arvoa vaan viittaa myös kohti osallistavampaa, herkemmin reagoivaa ja Kristus-keskeistä tulevaisuutta yhteiselle työllemme.

Brok Ayele Asale
pastori, tohtori
Lähetysseuran kansainvälisen neuvoo-antavan ryhmän FIABin toinen puheenjohtaja

Etiopialainen Tadelech Weld Senbet on saanut Lähetysseuran tuella taimia. Hän on myös oppinut rakentamaan kompostin. Kompostin avulla vihannekset tuottavat suurempaa satoa.